



Tik tos sufragietės yra kvailios bobos, Apvaldyt visus vyrus nori, teip jioms rodos, Geriau padarytu, kad namie sedetu Savo vyrą ir vaikucius prižiuretu.

—Kur josios vyras?

TEISINGYSTE GAUSEI UŽSIMOKA.

Tu meti su duona
O įsiai ant tavęs su akmeniu!

Priešodis.

—Ka eze gelton—drugis, asz suvis nesibijau! Asz del pono kapitono ne savo givas- tes nesigailu už išgidinima ma- no motineles, ir del to ne turu mažiausios baimes.

—Szaunas isz tavės vaikas ir aukso tur! Jagu teip misli- ni, tai tave ne sulaukineu. Ant galo, teisebe pasakius, gelton- drugis ne buna teip labai pavojinga del tuju, katrie to- sios ligos ne bijo. O per ka tai ejkie pas kapitona, nes pir- miause paduokie man taje skri- nele, ka stovi tenais ant sze- pos — kalbejo Katre.

Tamas prineszi skrinele pas- lova Katres, o iije paemus rak- telis isz po pagalvies, atidari- ja ir iszemi isz josos mažiuke dezu-ke pripildinta baltom dul- kelem, teipos-gi pleczute tam- sei raudono skistimo.

—Paimkie tai su savim — kalbejo Katre uzdaridama skri- niuke. Kaip nueisi pas kapito- na, duosi jiam pirmiause tojo raudono skistimo arbatini- szaukszeli, o ligonis tuojaus uz- migia. Kada pabus, imsi ve- lei valgni szaukszta ir pras- kiedias vandenije szitu dul- ke- lu duosi jiam izgiarti. Uz adi- nos velei jiam duosi szaukszta ka tuju laezu ir puse szauksz- to dulkeli su vandeniu. Ar su- pratai mane?

—Suprantu! — atsaki Ta- mas ir viska jis pats paantri- no, kaip Katre insaki.

—Na teip! gerai! O dabar da viena prasarga del tavės — dadiav Katre. — Jagu tu pa- jusetum skausma galvos, arba sunkuma sunariu, tai tuojaus paimkie ba tu dulkeli, o gel- ton—drugis ne prikims, ipa- tingai jagu jioje ne bijei. Da- bargi begkie kiek tik gali, ba toji liga ne megsta vilkiti.

Tamui to ne reikejo sakitie, ba tuojaus leidosi ir nama ka- pitono.

In keles minutes jau buvo ant vietos, o kapitona rado pus- givi, jau ligonis buvo be val- dzios. Raiveis baipei ir dejuo, eudegia ir suskirdia lupos dre- bejo, akes kraujeis pasruve, kaip kada blaszkeci, ba tik tai- ranku ir koju ne galejo paju- dint. Uz tat Tamas galejo ka- pitonui inpilt ir burna laszu ir su džiaugimu pamati, jog nustojo dejavias ir tuojaus uz- migio. Da kelis kartus ataidu- so ir paskui miegojo kaip ku- dikis.

Tamas sedit prie lovos ir temino ant kapitono. Apie sa- ve ne paisi suvis, ba tik tai mis- lino apie savo geradeju ir ru- pinosi jiam palengvint, kuris galejosi su smerte.

Ligonis miegojo arti adinos, paskui pabudo ir pradejo kaip apkvaitias dairitis. Paregejas Tama divijosi ir sau delnu kaktas patirini.

—Isz kur ezion ateiradi?

—paklausii silpnu balsu. Kur ira Jonas mano tarnas?

—Jono ezion ne maczino, Tamas atsaki Tamas, — nes tuom

laik asz pona prižiura.

—O nedorelis! — suniur- ne jo kapitonas per dantis. — Nes tu vaiki, — kalbejo tolaus in Tama ar ne zinai, jog asz da- lipstetau pavietringa liga?

—Asz zinau, zinau apie tai gerai ir del to atejau pona pri- ziuretie, — atsaki Tamas.

Katre ne galedama in ezion pa- ti pributies, ba ne gali paeitie, dave man del pono giduolu. Tegul-gi pona dabar paima biskuti tuju dulkeli o tikrai ponui palengvins!

—O kaip ira dora toji Kat- re! — iszteri kapitonas. Paduo- kie man giduoles:

Tamas pagal paliepima, in- pile in szaukszta ir su vande- niu sumaiszias padavi kapito- nu, kuris paemias giduolu, gu- lejo ilgai laika maizei su pri- merktom akimi.

O kas do baisus karsztis! — atsiliepi už valandos. — Rodos man galva perplesz, gu lu kaip liepsnose. O mano galva, ma- no galva!

—Brangus Dieve! na ka asz dabar darisiu! — atsiduso Tamas. Katre man apie tai ne- ko ne pasaki, kaip tik tai pada- vinet skistimeli ir dulkies.

Nes man rodosi, jog tas ponui ne prigribesti! Kas-zin ar ne- butu gerai vilgint galva su szaltu vandeniu? Tas ne- kenks, turu pabandit.

Izbejo tuojaus ant kiemo, atnezi viedra vandenio. Su- vilgi skepeta ir uzdejo ligonini ant karszatos galvos. Kaip ske- peta suszilo, velei permainsi ir vis maini be perstojimo per- ciela adina.

—O kaip man smagu! — ta- ri kapitonas puse balsu — pra- dedu atgauti pometi. — Tiktai dekie, dekie daugiau szalto vandenio o karsztis maža.

Tamas be perstojimo maini skepeta kol kapitonas ne už- migio. Miegojo kietai ir leng- vai.

Tamas matidamas dideli pa- lengvinima savo geradejaus, pamazeli isszlinko per duris, uzrakino raktu ir nubego na- mon, kad daneztie motinai ir Katrei apie pasigerinima ligo- ni. O kaip Katrei paseki, jog de- jo ant galvos szalto vandeni, tai pagiri labai, ir save kvai- lino, jog apie tai Tamui buvo užmirszus sakitie ir liepi beg- tie ka greiciause adgal ir mai- nitie be palovos vandeni ant galvos.

—O kaip su tavim? Ar ge- rai jautiesi?

—Man gerai, tiktai noriu labai valgint.

Tuojaus pakilus motina nu- bego in kamarele, atnezi liku- cziu no piet ir stikleli vino, o Tamas greitai prarijas skubino si pas ligoni. Dziaugeis, jog ra- do da ne pabudusi ir tuojaus permainsi skepeta ant galvos.

Ir da ne pabudo ligonis, mie- gojo net lig pusiauakties, pas- kui pabudias praszi giart. Ta- mas padavi jiam kriuzu isz- geru. Matomai pasilengvino li- gonui ir gal butu velei užmi- gias, kad ne butu Tamas pris- pirinejas imt giduolu.

—Tai jau ne reikalinga — tari kapitonas, — jaučiuosi, jog jau liga nustojo kankinus ir jau atgaunu sveikata.

Nieko ne maczino, Tamas

ne atsitrauki ir priverti kapito

na priimtie giduoles. Uz trum- pos valandės ligonis da dru- ciau užmigo, o Tamas be pers- tojimo vilgi galva. Po teisebei ir jiam pradejo akis merktis, nes atsimindamas ant paliepi- mo Katres, idant be palovos vilgintu galva, ne pasidavi miegui.

Apie penkta adina ritmeti- je, ligonis labai suszilo, o kve- pavimas jiojo buvo lengvas ir ilgas.

Tamas da labiau abklojo, idant gerai iszprakaitautu.

Ant galo apie asztunta adi- na atidari akis ir linksmai dai- resi, jog Tamas isz džiaugimo ne galejo susilaikitie ir paszu- ki:

—Kokis tai skirtumas sze- dien. Dekui Dievui bile pona- sugrizai in sveikata!

—Isz tikro, mano brangus vaiki, matau, jog jau ne ira pavojaus, — tari kapitonas lengvu balsu. Jau tiktai silpnu man nes karszcio, ka mania vakar teip degino, jau suvis ne turu.

Dalipstek tiktai mano ranka — na ar ne? ne karszta ne bis- kio szalta!

Tamas dalipsteto rankos, o prispaudias prie lupu su asza- roms pabuczero.

—Ko tu verki? — paklau- si kapitonas stebedamasis.

—Tai isz džiaugimo, jog Dievas del mus pona izgalbe- jo.

—Teip ira, pirmiause Die- vas, o paskui tu! — tari kapito- nas meilei. Da apie tai kitu kartu pakalbeseime, kaip tiktai suvis pasveiks, o dabar mis- linu, jog butu gerai ka toki su- valgit.

—Butu gerai ir jau didelis laikas, tiktai tegul pona turi kiek kantribes, o asz nubegu- pas Katre, iije geriause zinos, ka ponui duotie valgit.

—Gerai sakai Tameli! Beg- kie — gi pas jaje ir pasikal- bek — o asz su ne kantrumu lauksu tavo sugrizimo. Tiktai pastatkie szale lovos kriuzu vandeniu.

Padari Tamas pagal nora kapitono ir nubego namon su džiaugimu, kur apaski apie su- grizima in sveikata ir jog ligo- nis nori labai valgit.

—Tai bus gerai, jagu us- simani valgit, tegul valgo, nes labai atsargei!

Pasaki ka pastaluot ir Ta- mas tuojaus nubego in miesta nupirkt ko reikejo. Doras vai- kinelis padari viska kaip bu- vo insakita o kapitonas ne tru- kus buvo sveikas ir galejo isz- lovos pasikelt.

Pirmiause zinoma nusidavi pas Katre, kuri jin su aszaro- mis džiaugimo pasveikino.

III.

Tamas ant turnistos.

Tamas velei sugrizo prie sa- vo darbo pas pilima. Viena diena, kada jiojo motina nuejo in miesta nupirkt si ta, ba Katre da ne vaikszojio, liko si namieje, atejo kapitonas.

—Dekui Dievui! jog velei pona kapitona matau mano grincezele! — Paszauki Ka- tre.

—Del tavės dekui o ir Ta- mu, — atsaki kapitonas.

—Isz tikro tai geras vaikas ir kad ne jis tai szedien buze po žeme. Noretai labai jiam usz tai atligint, ir tave norejai pa- klaust tavo rodos, ba tu jin geriau pazinai negu asz.

—Jis del savės nieko ne reikalauje tiktai noretu moti- nai palengvint, — atsaki Katre. — Isz tikro labai tei- singas ir doras vaikas, kuris neziuredamas ant savės gata- vos del kitu save paszvenet Asz velitau ponui kapitonui paimt jin ant tarnistos Jis bus isztikimesnis ir geresnis negu Jonas, ir kaip rodos ne apleis- pono ligoje. Gerensio tarno niekur pona ne rasi.

—Asz ne labai noretai — atsaki susirupinias kapitonas.

Teisebi, daziurejo mane ligoje rupestingai, nes tas da ne ira davadu jioje teisingistes. Juk pati zinai kiek jau kartu pris- gavau su tokeis tarnais. Kol asz jin prie savės prileisiu, tai pirmiause turu gerai jiojo bu- da pazint.

—Katre nusijuoki ant tu- jo zodzi ir tari;

—Ponas esi navatnas, asz- to ne noru klausitie. Uz Ta- ma asz duodu parauke, ba tai ira puikusis geras vaikas. Kam da daugiau davadu? Asz mis- linu, jog ir pona esi tosos nuo- mones, jog pono nelaimije ne apleis.

—Hum! Tai pasirodis! Da- ziurejo jiai mane po teisebei ligoje, nes kas galetu pasaki- tie, jog tai nesivari ant kokio pelno?

—E, kapitone? — tari Katre, — pona teip ne misli- ni kaip kalbi. Asz pazinau po- no szirdi. Ar gal ir asz ne es- miu del pono gera ir prilanki? Ka? Gal mislini pona, jog ja- gu mano giduoles usz. tai isz- gelbejo pona, kad gaut asuje aukso?

—O ne! Asz to ne mislinu!

—atsaki kapitonas.

—O Tamelo tai da pona- ne pazinai? Ar gal jis parei- kalavo kokio užmokeezio už prižiurejima ligoje?

Kapitonas biski susimaizi, ir ne drisdamas Katrei dirste- let in akis tari už valandos:

—Ne pik Katre! — gal ne teisei neisztikejau tam vaiki- nu. Nes tai ne reike divitis, ba tai per nedorus žmonis, ku- rie man davesi in zenklus?

—Nes svietas na ira teip nedoras ne visi žmonis vien- kie, — atsaki givai Katre. Ta- ma pazinau ir zinau, jog per- dem ira doras vaikinelis. Ne mislina jiai ne apie save ne apie užmokeste, laimingas, jog apsaugojo no smert savo gera- deju. Paklausikie pona ma- nes, priimkie Tameli ant tar- nistos o tikrai to ne pasigaile- si!

—O ar nora jiai motina apleistie? — paklausii kapito- nas tolas matomai da neapsva- rias, ka pradet. — Asz jau ne ilgai usztruksiu Naujam Orlea- ne, usz keli dienu mislinu ke- laut in savo plantacijos riziū, o paskui, pridejas laiva viso- keis jevais ir vaiseis, judintis in kelone kaip kas metas, idant padaritie piningu už kava, ar batab, bovelna ir riziū. Kelo- ni mano persitrauks apie septi- nis menses, o gal da ilgiau.

Ar mislini, jog Tamas tiks ant teip ilgo atsikirimio no moti- nos?

—Tai tegul pona paklau- se — atsaki Katre. — Zinau jog Tamelis daugiau nieko ne troksta kaip tiktai matit sa- vo motina laiminga, jagu per tai pona pridezies ne užmirszt apie jaje, tai kelaus su ponu noringai, tuom labiau jog ira prie pono tikrai prisirizias.

—Prisirizias prie ma- nias?... ir tai be nora isznau- dojimo? — paklausii kapito- nas neisztikedamas.

—Teip yra, pone! — atsaki staigai Katre! jau biski su ne- kantrumu.

—Na, tai pameginsiu — at- saki kapitonas po valandeli. Rito ateisiu in ezion velei ir paklausiu jiojo, ar nori prim- tie tarnista pas mane. Apie tai niekam ne sakikie, asz no- retau isz nežiniu su tuom už- klupt ir dazižnot ar noringai ant to tiks. Juk supratai ma- nia Katre?

—Supratau ir tilesiu rodos nieko ne zinodama! Ne tru- kus iszejo kapitonas o Katre net rankas isz džiaugimo tri- ni, kalbedama: — Geras tai žmogieszes isz tojo kapitono, gaila tik tai jog teip labai svietui neisztiki. Be abejonės da jis persimainsi, kaip tiktai pazins gerai Tameli.

Ant ritojaus, tuojaus po už- tekejusi saules, kol da Tamas ne buvo iszejas in darba, pas- sieuko ant kart kapitonas ir užtikio Tama su motina val- gancius pusricizius szale lovos Katres. Szirdingai pasveikins- tas tuojaus prakalbėjo in Ta- ma:

—Klausik vaiki, o ir ligit- nai prasazu ponios Branderie- nes paklausitie temingai. Kaip del jos zinoma, pameti mania mano tarnas bijedamasis gel- ton—drugio o tas priverze ma- ne pajieszkotie kita. Reikia man jauno, sveiko, darbszio, o priesz viska teisingo žmo- gaus, ir gatavas jiam duotie 30 dol. ant menses, valgi, drabuži ir viska, ka tiktai rei- kalaua. Uz tat turi butie prie

manias ant kožo paszaukimo, turi rito kelaus su manim ant mano p'antaciju, o paskui nu- siduotie ant ilgos kelones ma- rionis, kuri persitrauks no sep- tinu lig asztuoniū mensesiu. Ar ne pazinai Tameli kokio vaikino, kuris apsiimtu man tarnauti?

Tamas, kuris isz pradziuos apkaito lig ausu, o dirstelejo ant motinos su žibautem akimi no džiaugimo, paszoko no vie- tos ir atsiliepi:

—Asz zinau apie toki vai- kina, kokio pona reikalauji.

—Kas tas tokis?

—Asz pats, jagu pona priesz tai nieko ne turesi.

—Kaip tai, ar tu noretu- mei motina apleistie?

—Ne ant visados, tiktai ant septiniu ar asztuoniū mensesiu, — o ant galo, kaip ilgai busiu pas pona kapitona, tai galiu butie spakinamas apie ma- no milema motina.

—Kaip tu suprantai?

—Tai ira prastas daigtas! Kaip ilgai sluzisiu pas pona, tai ne reikalauju daug pini- gu, arba suvis mažai, galetau visa savo alga atiduot motinai. Tada galetu iije lig muso su- grizimui givent pas gera Kat- re, kuri kaip rodos isz savo namelo ne iszvaris.

—O kas paskui bus?

Apie tai ne reike rupintis; jau asz teip isztikimei tarnau- siu, jog pona manias ne tures priezasties pavartie.

—Asz mislinu, jog tu ne turi mierio per ciela savo gi- vaste tarnaut, ba kas tai do smagumas butie nevalninku pas kita per ciela givaste?

—Apie save suvis nesiru- pinu, pona kapitone! Tegul tiktai mano motina buna už- ganand nta o kitokios laimes ne noriu. Ant galo, pona esi mano geradejumu, pona isz- traukei mus isz nelaimės, po- nas izgelbeji mus no smerties badzmes o uz tai niekados ne užmirszi.

—O ka poni Brander apie tai mislini? rodos matau asza- ras akies

—Teip, pona kapitone, nes tai aszaros džiaugimo, isz priezasties, jog sunus apie ma- ne ne užmirsza, — apie save ne paiso, bile tiktai motinai butu gerai!

—O ar poni pavelsini jiam su manim iszkeliaut?

—Jagu jin pona priimi ant tarnistos, tai noringai pa- velsiniu, esmiu perstikrinus, jog busi del jiojo rustum, nes ir geru ponu!

—Tai ir gerai, tinku ant to! — tari kapitonas pameli- nias valandele. — Priimsiu Tameli ant tarnistos ir tikio- siu, jog vienas ir antras nesig- galleriva.

Tamas ne susivaldi no džiaugimo o motina net jaus- lei jin prie savės glamonejo.

—Viskas gerai susitaki- dadiav Katre. Pona kapito- nas turesi gera tarną o Tamas gera pona.

—Duokie Dieve! — tari kapitonas o paskui dadiav: — Ar isz tikro Tamai nori dali- tavo algos motinai nusiunti- net?

—Na tai kaip? gal ir vis- ka, jagu bus galima. Pas po- na tarnaujant ne daug man reikes.

—Jagu teip — tari kapito- nas, iszeimdamas isz kiesz- nias kozioliel auksinu penk- doreliu ir dedamas ant stalo tari: — Tai poni Branderieni teikesie priimt užpela Tamo už puse meto. O dabar mano vaiki, atsiveiskiu su motina ir Katre, rito priesz saules te- kejima turiva butie ant gar- laivio o priesz tai da ne viena veikala turiva atliktie.

Tamas nevilikio. Motina pabuczero ir palaimino jin, o Katre nuolatos jin gliosti ir kalbejo:

—Su Dievu su Dievu ir nesirupink, asz busiu jauai ant tavo motinos.

Ne trukus Tamas su savo ponu buvo jau ant ulicijos, o likusi motina meldeisi pas Dieva padejimo del sunaus.

(Toliaus bus.)



Kaip in žentus ejni, Tai vienos akies ne tenki. O kaip nasze ymi; tai abieju ne turi, Dziaknsne boba užkuri turejo. Gera žmogus, o bet jin ne mi- lejo,

Ir toki varga kentejo Jog bobai intikt ne galejo. Vyro skrynele iszmeto, In zydo tvarta pastate, O jau pludimas nesvietiszkas, Rodos ne galetu plust kitas. O kaip plusta, Net uždusta:

Asz tavus tu gramozda ne noriu, Suvis ne apstoju! Asz be tavės galiu gyvent, Tokis ve pakulius, nori po- naut!

Tu esi del manes ne pona- s, Tokis kvailys ir balvonas! Ir parejas isz darbo, ne turejo kur pasidet, Turejo ejt in kur kitur burdo jeszkat.

Bukyte atsargeis su apipa- cziavimu, Ba ne turesyte giaro gyve- nimo.

Badai Seeleyville karczemoje buvo balius, O-gi vyreli liejos kraujas, Paskui da susiprovojo, Po 20 doleriu užsimokejo. Ne galiu daugiau apie tai ra- szyti,

Nes kitus telegramus turiu varyti:

Du szvogerei Yorke gere, Na ir ant pagalios susitvere, Ant žemes sugruvo, Uz plauku laikiesi, ne paleido; Paskul daugiau gynyminu pri- buvo,

Kaip piktos dvases lesti pra- tati mislini? rodos matau asza- ras akies

—Teip, pona kapitone, nes tai aszaros džiaugimo, isz priezasties, jog sunus apie ma- ne ne užmirsza, — apie save ne paiso, bile tiktai motinai butu gerai!

—O ar poni pavelsini jiam su manim iszkeliaut?

—Jagu jin pona priimi ant tarnistos, tai noringai pa- velsiniu, esmiu perstikrinus, jog busi del jiojo rustum, nes ir geru ponu!

—Tai ir gerai, tinku ant to! — tari kapitonas pameli- nias valandele. — Priimsiu Tameli ant tarnistos ir tikio- siu, jog vienas ir antras nesig- galleriva.

Tamas ne susivaldi no džiaugimo o motina net jaus- lei jin prie savės glamonejo.

—Viskas gerai susitaki- dadiav Katre. Pona kapito- nas turesi gera tarną o Tamas gera pona.

—Duokie Dieve! — tari kapitonas o paskui dadiav: — Ar isz tikro Tamai nori dali- tavo algos motinai nusiunti- net?

—Na tai kaip? gal ir vis- ka, jagu bus galima. Pas po- na tarnaujant ne daug man reikes.

—Jagu teip — tari kapito- nas, iszeimdamas isz kiesz- nias kozioliel auksinu penk- doreliu ir dedamas ant stalo tari: — Tai poni Branderieni teikesie priimt užpela Tamo už puse meto. O dabar mano vaiki, atsiveiskiu su motina ir Katre, rito priesz saules te- kejima turiva butie ant gar- laivio o priesz tai da ne viena veikala turiva atliktie.

Tamas nevilikio. Motina pabuczero ir palaimino jin, o Katre nuolatos jin gliosti ir kalbejo:

—Su Dievu su Dievu ir nesirupink, asz busiu jauai ant tavo motinos.

Ne trukus Tamas su savo ponu buvo jau ant ulicijos, o likusi motina meldeisi pas Dieva padejimo del sunaus.

(Toliaus bus.)

Nemokek dykal \$10.00. Apisarsintoju. Jeigu apse- gate liga, tai eikite pas savo miesto daktara.

Jaigu turi dantu gelima: ko- nus ant koju, tai gausi po 5c gyduole. Jaigu nepagelbetu bus sugrazinti piningai. Teip gi iszsius placzės informacijas no ko plaukai slenkia ir plin- ka, pleiskanu atsiradymas in nupuczkaive veidai. Tukstan- czei dekaivoja už dyka roda. Raszyk tuojaus ant adreso:

Gratis Specialists Box 106 Sta. W. Williamsburg Brooklyn, N. Y.

A-B-Cela

—ARBA PRADZIA— Skaitlyni ir Raszyne DEL VAIKU. 25c. "Saule" Mahanoy Cty, Pa

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILLUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams išsuoja: Amerikoje - \$2.00
Europoje ir kitur - \$3.00
Pusei metų: Amerikoje - \$1.00
Europoje ir kitur - \$1.50

"Katalikė" Skaitlytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinių, apysakų, pasak- čių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiskios, naujos. "Katalikas" beparty- viškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovana "Katali- ko" spaudos knygomis, o Naujienas Metams kiekvienam Skaitlytojui veltini pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalen- dorius.

PASTABA: Kas priieis \$4.00, tasal gaus "Kataliką" visiems me- tams ir ausineis rašomąją plunksną (fountain pen) vertės \$3.50.

Kas priieis \$2.50, gaus metams "Kataliką" ir pavieklą Kovos ties Žalgiries, Lietuvos žemėlapi ir Sv. Tero Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Vienatinis Lietuviška Banka su kapitalu \$75,000 kuris

